Ч. 240 (13.188). Львів, пятниця 28. жовтня 1932. Poczłowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік LIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“ Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 4·00 зол.
Чвертьрічно 12·00 „
Піврічно 24·00 „
Річно 48·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голандії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Діточі молитви.

Львів, 26. жовтня 1932.

Всякі конфлікти ми вже бачили й усяких зазнали. Були вже свідками нагінки за відспівання церковної пісні „Боже єдиний, великий“, якої ніхто ніколи не зачіпав і за часів габсбурської монархії. Про конфлікти за діточі молитви ми знали тільки з історії **польської** боротьби проти германізаторських експериментів, співчуваючи — очевидно — з польськими патріотами й признаючи повну слушність обуренню Генрика Сенкевіча, який відкликувався у цій справі до совісти цілого культурного світа і ту совість справді зумів порушити...

Діточі молитви, як площина національно-політичних спорів, це справді абсурд. І колиб навіть десь у глибоких закутинах краю якийсь недотепа вчитель чи „ревний“ карієрист інспектор дозволив собі на „геніяльний“ винахід нового молитовного терену своєї діяльности, то вона напевно не викликалаб в українській пресі цілих статтей, а найшлась би у рубриці щоденної хроніки індивідуальних вибриків усяких маленьких „достойників“. Але ми є нині свідками вже зовсім небувалого явища: польські щоденники, які є офіціяльними й пів-офіціяльними органами цілих великих національно-політичних таборів народу, в якого імени писав колись маніфести Генрик Сенкевіч, виступають тепер з цілим хрестоносним походом проти українського духовенства, яке боронить прав греко-католицької Церкви в ділянці релігійних практик шкільної дітвори, та з цілою фурією боронять диковинної ідеї накинення українським дітям молитов, яких не хоче ціле українське громадянство, цілий український нарід до малих шкільних дітей включно! І колиб не таке нечуване становище деяких органів польської преси, які видно вже зовсім затратили почуття межі пристойности та починають вислуговуватися невідомо вже якій „політичній лінії“, — ми й не бралиб цієї справи на великий барабан, в переконанні, що винуватці будуть покарані і що „вища політика“ тут ні при чім. На тлі згаданих пресових голосів справа приймає інший характер — і ми теж змушені інакше її трактувати.

У чому-ж річ?

На підставі конкордату поміж Польщею і Ватиканом та пізнішої спеціяльної умови поміж епископатом Польщі та міністерством освіти й віроісповідань про релігійні практики у школах, польський римо-катол. епископат поручив для польської шкільної дітвори римо-католицького віроісповідання спеціяльно складені молитви. Ці молитви обовязували на терені інших корінно-польських земель вже від ряду літ, а на терені Львівської Шкільної Кураторії від серпня ц. р. Річ ясна, що вони обовязують лише польську, римо-католицьку, дітвору й молодь. Про це каже виразно розпорядок міністерства освіти й віроісповідань з 9. грудня 1926 р. У параграфі 7 д) цей розпорядок зазначує, що до релігійних практик католицької молоді належить „спільна молитва перед лекціями і після лекцій, приписана **відповідною („przez właściwą...“) церковною владою** та введена шкільною владою...“ Греко-католицький Ординаріят так само поручив Кураторії ввести для греко-катол. дітей постійні молитви, однак окремого розпорядку в цій справі Кураторія досі ще не видала. А тому, що й у своєму розпорядку з серпня ц. р. про молитви польські Кураторія не зазначила виразно, згідно зі становищем міністерства освіти й віроісповідань з 9. XII. 1926, що це молитви виключно для польської римо-катол. молоді, — деякі місцеві шкільні інспектори, управителі шкіл і вчителі-поляки на терені Сх. Галичини, інтерпретуючи „по свому“ неясний розпорядок, примушують українських дітей греко-катол. обряду відмовляти або по-польськи приписані польським епископатом молитви, або просто, всупереч канонічним приписам, на власну руку перекладають (!) ці молитви на українську мову й кажуть відмовляти у такій двоовиній формі!

Ясна річ, що і шкільні катехити, і батьки дітей і самі діти почали проти такої нечуваної поведінки протестувати. Колиж ці факти дійшли до відома духовних властей (з деяких місцевостей — навіть у протоколярній формі, з підписами свідків!), Греко-катол. Ординаріят оголосив вияснення в Архиепархіяльних Відомостях, що поручені шкільною владою польські молитви не обовязують греко-католицьких дітей, а „Мета“, як часопис, що стоїть близько українських духовних кол, подав у цій справі ще ближчі інформації у передовій статті п. н. „Боротьба за діточі молитви“ (ч. 41 з 23. ц. м.), відкликуючись до Шкільної Кураторії, щоби вона мерщій поклала край усяким непорозуміням, зазначуючи делікатно, що фермент серед дітей і сам спір на площині шкільних молитов не є потрібний ані державній політиці, ані державній педагогіці.

І тут починається друга дія цієї трагі-комедії. Становище Греко-катол. Ординаріяту, **оперте на польському конкордаті і на самому таки розпорядку польського міністерства освіти,** підтримане органом УКС-у, викликало справжню бурю на сторінках двох часописів, які вже нераз маніфестували зворушливу одностайність поглядів на ріжні українські справи: ендецький „Курер Львовскі“ у статті „Митрополит Шептицький провокує війну у школах“ (ч. 296 з 24. ц. м.) та краківський „Іл. Кур. Цодз.“ у статті п. н. „Митрополит Шептицький заборонює молитви до Матери Божої, королеви Корони Польської“ (ч. 296 з 25. ц. м.) у такому самому наскрізь хуліганському тоні накидуються на Митрополита, відмовляють йому права забирати голос у справах молитов підлеглих його духовній опіці й церковній юрисдикції дітей, грозять дипльоматичною акцією уряду перед Ватиканом, лаються, інсинуують та в найбільш нахабний спосіб провокують шкільну владу отверто примусити українську шкільну дітвору й українські школи прийняти польські молитви, приписані польським духовенством!!

Колиб ми не мали перед собою тих статтей, видрукованих чорним на білому, колиб тих часописів не можна було взяти в руки й перевірити як матеріяльні факти, — то можна би думати, що це якась зорова омана, що це нездоровий сон. На превеликий жаль, це тільки нові „політичні ходи“ львівської ендеції і львівсько-краківської санації. Про краківський „Курерок“ нічого розводитись: поторійний анальфабетизм, інтелектуальний примітивізм, моральна нікчемність та всебічне шкідництво того найбільш поширеного в Польщі органу було вже знаменито схарактеризоване на сторінках і санаційних часописів („Пшелом“, „Слово Польске“) і ендецьких (статті А. Новачинського, варшавські пресові процеси) і нам до тої характеристики мало-що залишається додавати. Зате трохи більше дивує нас виступ „Курера Львовского“. Бо хоч цей орган нераз переліцитовується з краківським „Курерком“ у національному канібалізмі, а проте всетаки цеж орган нібито поважний і навіть у свому канібалізмі тримається якоїсь льогіки та спирає його на якійсь політичній теорії. Тимчасом згадана стаття у „Курері Львов.“ перечить передусім засадничому становищу, яке ендеція займає в обороні суверенних прав церкви в ділянці духовних практик шкільної молоді. Дальше: в ніякому разі не можемо повірити, що польська нац.-демокр. політична думка справді поважно вяже ідею польського державного виховання з молитовною формулою, яку відмовляють польські діти, та яку насилу хотілиб накинути деякі ревні вчителі дітям українським. Де тут політичний чи педагогічний глузд?!

Там, де були Дніпрові пороги...

З ПРИВОДУ ВІДКРИТТЯ ДНІПРЕЛЬСТАНУ.

(Дещо з історії проектів. — Пятилітній біланс. — Надії на технічну справність. — Чи „по нєдоразумєнію“? — Більшовики і московські націоналісти. — Тепер уже не заберуть!)

IV*).

З Дніпрельстаном чи властиво з Дніпробудівлею вяжуться дві справи, а саме: справа могутнього джерела електричної енергії (*енергетики*) і справа плавби (*транспорту*), бо обі вони найшли в ділі інж. полк. Генрі Купера свою реалізацію.

Перші проекти про регуляцію Дніпра зродились під впливом труднощів, що їх зустрічала корабельна плавба на відтинку більше ніж 80 км. (76 верств). Перші спроби такої регуляції у 1785 р. покінчились невдачею, а чергові спроби в десять літ після того, як також пізніше у роках 1824. і 1843. не увінчались теж ніякими успіхами, коли не рахувати неприкатних для плавби вузьких і плитких каналів біля деяких порогів. Проекти, що правда, множились, зате діло не посувалось.

Згодом у звязку з промисловою еволюцією на Україні зродились дотично урегулювання плавби інші проекти, яких темою було шлюзування порогів та використовування водної енергії. Піднесення рівня води на відтинку порогів робилоб можливою комунікацію пароплавів, а падаюча вода доставлялаб енергії побудованій там електричній стації. Одначе цей проект, що виринув у 1905 р., залишився паперовим проектом, а також подібного до нього й остаточно затвердженого в 1916 р. проекту не вдалось царському урядові зреалізувати. Про ті невикористані безплатні сотні тисяч кінських сил, що містяться у Дніпрових хвилях тямили і наші вчені (див. проф. Фещенко-Чопівський „Екон. геогр. України“ та інші) і нема сумніву, що українська влада небавком після закріплення нашої державности була би взялась за справжню реалізацію цього великого діла. Те, чого не довелось зробити царській та українській владі, виконав щасливо радянський уряд, хоч праці ще не зовсім скінчено. В супроводі 21 гарматніх вистрілів та звуків „Інтернаціоналу“ відкрито Дніпрельстан.

V.

Теоретичне оформлення проекту Дніпро-будівлі належить проф. Александрові, бо на його проекті основувався плян, що його 29. жовтня 1926 р. затвердив IV. Зїзд Совітів. Дня 8. листопада 1927 р. праця почалась. На її місцях урухомлено цілий ряд помічних заведень, побудовано робітничі оселі і розбудовано густу залізничу мережу.

Після пятьох літ нераз просто рекордової щодо поспіху праці біланс її ось-який:

1) Збудовано *величезну греблю за порогами біля Олександрівська (тепер В. Запорожа)*, довгу на 766 метрів, широку на 40 і високу на 62 разом уже з філярами. Цих філярів є 48 і виглядають вони на греблі немов зуби гребеня. Над ними є поміст, де міститься теж 48 підойм, які при помочі електричної струї підносять або

*) Ми тут і дальше користуємося переважно матеріялом, який приніс журнал „Именной Восходні“ у статті „Dnieprostroj“ („П. В.“ з жовтня ц. р.) Вибираємо очевидно всеціональні річи, які ніскавлять чого таветного читача.

спускають великі металеві перегороди і в той спосіб реґулюють відплив води, зайвої для турбін електричної стації. Ця гребля найдовша в Европі і найбільша у світі (найдовша у світі гребля Вільсона в Зл. Д. П. Америки містить у собі біля 1 міл. м³ бетону, а гребля Дніпрельстану — 1.200 тисяч). Вона піднесла рівень Дніпрової води на 37 метрів, завдяки чому витворилось озеро (назване „озером Леніна“) на 6 км. широке, яке затопило 16½ тисяч гектарів землі, Дніпрові пороги аж по Дніпропетровськ (бувший Катеринослав). Як інформує одна німецька газета, кольосальна гребля не викінчена ще остаточно. Також не змонтовані ще згадані електричні підойми.

2) *Біля лівого берега переходить шлюза* на перекопаному каналі довжини 1 кільометра. Вона складається з 3 комор, з яких кожна довга на 120 метрів, широка на 18 і глибока на 12.4. Туди мають проходити пароплави до 2.500 тон поємности, оминаючи греблю. Перевозова здібність оцінена на 2 міліони тон річно. Технічна справність ставить її на одно з перших місць у світі. Та вона теж ще не викінчена.

3) З греблею лучиться *найсильніша на світі гідро-електрична стація*, — найсильніша, очевидно, покищо теоретично. Наразі змонтовано тільки 5 турбін із плянованого числа 9-ти, як довідуємося зі згаданого німецького джерела. Повна сила стації буде рівнятися максимально 810 тис. кінських сил, тоді коли гідростація Вільсона має всього 612 тисяч к. сил. Струя цього властивого Дніпрельстану повинна бути найдешевша у світі, бо калькулюватиметься імовірно по 3/4 копійки за 1 кільоват-годину. Ця струя малаб обслугувати моторично і світляно промислові заведення, міста та села у промінї 75 км., залізницю Кривий Ріг — Донбас, а згодом малаб дійти аж до самого Донецького Басейну, де місцеві стації не вистарчають. Покищо фабрики дніпрового комбінату неготові і — хоч струя вже йде в найближчі міста— електростація терпить на „молодечий“ надмір енерґії — як каже Отмар у згаданій нами кореспонденції. Цей надмір енерґії виправдав йому вечірню розтратню ілюмінацію.

4) *Промислові заведення*, що їх приводитиме в рух енерґія електричної станиці Дніпрельстану, будуть взаїмно себе доповнювати і тому їх називають тим разом *комбінатом*. Поправді цей комбінат складатиметься із 3 менших комбінатів, а саме: 1) гутничо-металюрґічного п. назвою „Запорожсталь“, 2) алюмінієвого, для якого готовлять український каолін як сирівець, що представляє деяку сензацію і 3) коксо-хемічного комбінату. Як ми вже сказали вище, комбінати ще неготові.

5) На місцях праці за 5 літ *виросло 125-тисячне „соціялістичне місто“: Велике Запоріжже*, що має стати осередком цілого промислового …ону України. Туди буде проходити маґістраля Кривий Ріг—Донбас, тут будуть дві великі пристані на Дніпрі і взірцево, згідно з духом соціялізму, уладжене робітниче місто.

6) Через ріку кинено вже *два нові великі мости*, які сходяться на острові Хортиці (через старий і новий Дніпро). Мости сміливі своєю будовою, двоповерхові — горою залізниця, долом пішоход.

Дніпрельстан має бути енерґетичною базою також для сільського господарства, а великі маси Дніпрової води мають дати змогу перевести широкі меліораційні праці сухих наддніпрянських степів. Плянують отворення аґрокомбінатів і багато дечого іншого — але це все залишім майбутности... Плянів у Радянщині не бракує, зате кульгає їхня реалізація.

VI.

Чужинці признають, що Дніпрельстан, гребля, шлюза і все, що у звязку з тим є вже близьке покінчення — є ділом небуденного розмаху і великої господарської цінности. Чи монументальні будівлі над Дніпром-Славутицею сповнять усі надії, що їх вяжуть з ними радянські ентузіясти — про це скаже вже близька будучність. Співробітництво багатьох технічних сил закордону позволяє поділяти бодай у більшій половині ці надії на технічну справність Дніпрельстану.

Годиться тричі підкреслити те, що *Дніпробудівля має величезне значіня для теперішнього, а ще більше для майбутнього господарства України*. Та разом із тим доводиться зазначити ось-що: Дніпрельстан збудований завдяки тому, що вже в 1920 р. опрацьовано проєкт, що в 1921 р. переведено коштовні досліди і що в слідуючих роках справа посунулась за далеко, аби можна було повертати. Сьогодні, коли увагу більшовиків сконцентрувала біля себе Урало-Кузнецька концепція, Маґнітоґорськ і Сталінськ, Сибір та Азія — *Москва напевно не дозволилаб будувати Дніпрельстану*, який — до речі — мав коштувати досі 230 міл. карбованців.

Коли читати студію В. Садовського про „пятилітку*), про те, як сторонниччо опрацювали районову схему пятилітки російські специ, що вони концепцію російського економічного націоналізму в повному обємі перенесли в совітську пятилітку — то *треба хіба сказати, що Дніпрельстан збудовано „по недоразуменію“*. Концепція московського економічного націоналізму, яку започаткував Д. Менделеєв, а розвинув великий українофоб і одночасно великий ворог більшовизму проф. Гриневецький, справді нагадує живцем теперішню концепцію Москви: центр економічного життя переміщується закономірне на схід і завданням російської економічної політики є допомога цьому закономірному процесові*). Що більшовики в господарській політиці звязались ідеольоґічно з теоретиками російського господарського націоналізму — у це радо віримо п. Садовському, бо про це говорять факти.

Та Дніпрельстан уже на три-четвертих готов. Уже його відкрили. Від України витав цей святочний момент Чубар. Його промова була одинока, яку — як сповістили ґазети — виголошено в українській мові. Проте Дніпрельстан залишиться на Україні і для України. Він з бетону і з заліза.

Інж. В. Несторович.

---

*) „Пятилітка й народньо-господарські інтереси України“ у збірнику „Сучасні проблеми економіки України“, видання Укр. Наук. Інституту у Варшаві, р. 1931.

*) Тамже, стор. 132.

*

Справлення похибок: У першій статті надруковано: продукція стане тираном людства, — має бути: продукція стала тираном людства.

Свята в честь гетьмана Мазепи.

СКОЛЄ.

В неділю 23. ц. м. віддала поклін великому гетьманові Скільщина. В святі взяло участь понад 8 тисяч людей. Що-найменше стільки завернула з дороги поліція, мовляв — свято заборонене. Свято, устроєне на ідеально акустичній площі („Діброва“), розпочалося Службою Божою, відправленою о. прал. Куницьким в асисті місцевого духовенства. Підчас Сл. Божої співав хор з Конюхова. Після Сл. Б. і прегарної проповіди о. прал. Куницького д-р Ст. Булак, голова Ювил. Комітету, отворив святочну академію, зясувавши у змістовій промові значіння культу Мазепи. Реферат на тему „В чому лежить велич Мазепи?“ виголосив п. М. Струтинський. Після реферату привітали свято: від імени Парл. Репрезентації пос. Яворський, від стрийської філії „Просвіти“ п. Сем. Масний, від студентської орґанізації Стрийщини студ. Барабаш та Головна Управа „Рідної Школи“ привітним листом. На решту програми академії склалися продукції хорів з Конюхова (диригент п. Голуб), з Синевідська Вижного (дир. п. С. Масний) і зі Сколього (дир. п. Палюк), орхестри зі Синевідська Вижн. та вправи дітей зі Синевідська Вижн. під проводом п. Кавки. Свято зробило на учасників незвичайно сильне враження.

Після свята мав відбутися похід. Та стрийське староство в останній хвилині похід заборонило. На цьому тлі прийшло до цілої низки спирсій з поліцією. Люди на місцях не знали про заборону походу, йшли на свято організовано, із транспарентами сільських установ. Поліція цих людей розганяла, а транспаренти відбирала, викликуючи таким чином сильне оґірчення.

ТУРКА Н. СТР.

В дні 14. жовтня 1932. зібралися великі маси народу в Турці над Стриєм на свято в честь гетьмана Івана Мазепи. Точно в год. 13-тій вполудне вийшла процесія з парохіяльної церкви, щоби під хрестом на могилах Українських Стрільців взяти участь в панахиді. На чолі процесії стануло 12 священиків у церковних ризах, а за ними йшло ок. 5.000 народу. Весь час походу і на панахиді співав хор читальні „Просвіти“ з Турки (Середньої). По від-

---

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 28. ЖОВТНЯ 1932.

Д-Р МИКОЛА АНДРУСЯК

Державницька думка на Україні-Гетьманщині і політика Мазепи.

(Докінчення).

Одначе не можна думати, начебто гетьман був глухий на всякі нарікання козаків з приводу московських драч. З оповідання перебуваючого в Батурині сербського епископа Рувима довідуємося, що гетьман дуже сумував над невідрадним положенням України наслідком чимраз докучливіших московських зазіхань на козацькі права й вольности, знущань над козаками та невпинних царських домагань у справі висилки нових козацьких відділів та постачання живности й кінського матеріялу на війну. У колі гетьманських однодумців, серед яких ядро творили колишні дорошенківці та ця козацька старшина, якої родинна традиція зберігала память про світлий момент зєднання України після смерти Брюховецького під булавою Дорошенка, — велися тайні балачки про зрив з Москвою.

Маміряючи визволити Україну зпід московського ярма Мазепа навязав звязок з польським королем Станиславом Лещинським, союзником шведів, і за його посередництвом звернувся в 1707 р. до шведського короля Карла XII. з пропозицією заключення союзу. Але легкодушний молодий шведський король злегковажив тоді предложення нашого гетьмана. Завернув Карло XII. на Україну щойно в найближчому році, коли москалі, відступаючи перед шведами в напрямі Москви, все за собою нищили. Одначе тоді москалі, здушивши донське повстання Кіндрата Булавина, могли кинути на Україну значні військові сили, й захопили важніші українські городи як Стародуб та Полтаву та знищили до тла гетьманську резиденцію Батурин. Тим перешкодили москалі Мазепі зібрати всі свої війська й тому міг він перейти до шведів тільки з незначним відділом. На Мазепин заклик прибув до шведського табору тільки кошовий Кость Гордієнко із запорожцями, свідомими московської небезпеки для волі українського народу.

Зриваючи з Москвою і єднаючись із Карлом XII. Мазепа робив це не самовільно, а тільки за згодою Генеральної Ради. Коли надійшла рішуча хвилина, пірвався 76-літній старець „як вихор“ — по словам Орлика — й поспішив до шведського табору, зрікаючись почести титулярного римського князя, а памятаючи тільки слова прилуцького полковника Дмитра Горленка: „Ми і діти наші у вічні роди душу і кости твої будемо проклинать, якщо нас за гетьманства свого по смерти своїй в такій неволі зоставиш“.

Мазепинський зрив був черговою спробою реставрувати державу Богдана Хмельницького. До цього прямували без сумніву всі мазепинці. Як мала виглядати ця відновлена держава, не можемо докладно довідатися із збережених джерел, бо актів договорів нема. Перший тайний договір Мазепи з королями Станиславом і Карлом XII. в початках 1708 р. нагадував гадяцький договір Виговського. Другий великобудищанський шведсько-український договір з 8. квітня 1709 р. займався головно актуальною в тому часі справою поборення спільного ворога й визволення зпід його панування України. Щойно третій договір мазепинської еміґрації після вибору гетьманом Орлика в Бендерах 26. квітня 1710 р., затверджений Карлом XII. 21. травня, формував Україну незалежною і від Польщі і від Московщини. Цей договір був наслідком Мазепиного зриву й тому, хоч заключений після його смерти, всетаки не можна тут заперечити заслуги нашого гетьмана; був він без сумніву вислідом попередньої Мазепиної політики.

Мазепинський зрив виявив не тільки живучість державницької думки в Україні-Гетьманщині, але й вилвигнув справу української державности на форум міжнародньої політики. Про Україну заговорила тоді чужа дипльоматія, а дальшим наслідком того було зацікавлення у чужій літературі Мазепою і його народом. Не легковажив цього й російський уряд; хоч переслідував люто мазепинців, все таки на якийсь час здержав свої централістичні тенденції щодо України, маючи цим на меті знищити на Гетьманщині всякі симпатії до мазепинців як борців за права і волю народу. Одначе це йому не вдалося зробити; численні вістки з часів гетьманування Івана Скоропадського і пізніші свідчать, що даремні були московські наклепи й церковні анатеми на Мазепу, бо народ їм не вірив. Мазепа залишився в народній традиції як борець за волю України. Не диво, бо зриваючись до боротьби з Московщиною за власний державний лад і незалежність України, Мазепа виконував волю народу, виявлену його геройськими жертвами в обороні Батурина і Січи, під Полтавою і в часі супроводженої запорожцями мандрівки гетьмана-скитальця зпід Полтави до Бендер.

правленні панахиди виголосив прегарну релігійно-патріотичну промову б. сенатор о. Татомир. Відтак похід вернувся до церкви, а звідти пішли учасники на академію до Народнього Дому. Хоч саля велика, то примістила ледви ок. 2.000 людей; всі інші мусіли відійти. Програма академії була богата і добре виконана. Вступне слово виголосив посол Дмитро Великанович. Багато гарних пісень відспівав міщанський хор під управою просвітянського інструктора п. Горечки. Три деклямації з поем Богдана Лепкого, виголошені дівчатками Мільдею Вільчинською, Галею Комарницькою та д-ром Марцевом, повитали присутні гучними оплесками. Відтак аматорський гурток міщан при читальні „Просвіти" відограв дві сцени з „Невольника". Атракцією вистави був балет, що його відтанцювали чотири хлопці з Михнівця та двоє дітей звідтам також „гопака", яких вивчив їх наш балєтмайстер п. Лазоришак Петро, що перебуває хвилево в Михнівці. Сам п. Лазоришак у козацькім однострою відтанцював прегарно на сцені „козацький танець".

Підносячи гарні моменти свята, мусимо з прикрістю згадати і про його недостачі. А саме: Комітет не подбав про те, щоби на цвинтар міг похід вигідно дістатися через річку. Весь натовп переходив по одній вузькій кладці і дехто по двох вузьких дощинках, а також походу не було кому уставити, бо ті, що вважають себе провідниками молоді, не взяли участи в цьому національному святі. Також на салі був великий нелад. Не було кому занятися розміщенням гостей, а молоденькі хлопчики й дівчатка позасідали всі крісла так, що старші інтелігентні громадяни з провінції, хоч вплатили більші грошеві жертви, не мали де сісти і мусіли з салі відходити. На салі був весь час гамір шум і розмови, що не можна було чути ні вступного слова ні слів акторів. Тому, що не допильновано вступів, філія стратила чималу суму жертв, які можна було одержати від поважних громадян, що відійшли, а й від тих, що даром заняли крісла на салі! Такий нелад не сміє більше повторитися!

ДОЛИНА.

В неділю 23. ц. м. відбулася в Долині в читальняному домі святочна академія з честь Мазепи, на яку зложилася промова пос. Д. Великановича і продукції хору. Академію попередила панахида на могилі Стрільців, підчас якої виголосив промову пос. О. Луцький. В панахиді взяло участь около 3.000 людей, в академії около 600.

ВІЛЬХІВКА К. ПЕРЕГІНСЬКА.

Дня 25. вересня ц. р. відбулося у Вільхівці коло Перегінська свято гетьмана Мазепи, получене з благословенням нового дому чит. „Просвіти" й окружним посольським вічем. Разом з послом Дмитром Великановичем явився на це свято голова Філії „Просвіти" в Рожнітові д-р Курбас і директор Повітового Союзу Кооператив у Рожнітові п. Василь Білан.

По Службі Божій уладжено похід з процесією з церкви до нового, гарно прибраного дому чит. „Просвіти", де найперше о. декан П. Патрило з Перегінська в асисті о. К. Левицького з Княжівського і місц. пароха о. Дорика відправив водосвяття і довершив благословлення нового дому, після чого виголосили промови о. дек. П. Патрило, о. Левицький і д-р Курбас.

Відтак відбулося окружне віче посла Д. Великановича перед будинком читальні. Численно зібраний нарід місцевий і з дооколичних сіл вислухав півтораґодинного реферату з великою увагою, після чого висловив признання за працю Українській Парляментарній Репрезентації.

Після віча, по короткій обідовій перерві, відбулося свято Мазепи у просторій салі читальні, битком набитій народом. Вступне слово виголосив пос. Великанович. Головну часть програми виповнив добре вишколений мужеський і мішаний хор читальні „Просвіти" з Перегінська, який гарно розвивається під умілим проводом о. Нагірняка. Дуже добре випала деклямація п. Р. Келебея з Рожнітова „Каменярів" Івана Франка при інсценізації (хлопці в козацьких одягах молотами рубають скалу) та живий образ „Просвіти". Уладженням інсценізації та точки живого образу занявся п. Ярослав Ковальчук з Ціневи. Були теж інші деклямації. Закінчив свято промовою місцевий парох о. Іван Дорик, після чого мішаний хор відспівав молитву „Боже вислухай благання", яку присутні вислухали стоячи. Вечором відограв аматорський гурток читальні „Просвіти" з Перегінська, ведений п. Кузнецем, драму Грінченка „За батька". Свято лишило по собі незатерте враження.

♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦

Кожне село в Німеччині, кожна дільниця в німецькому місті має свій щоденник. Серед 6-ти міліонів українців у Польщі нема читачів навіть для одного щоденника!

Анґлія випозіла Радянщині торговельний договір.

На першому засіданню осінної сесії анґлійського парляменту 18. ц. м. міністр домінія заявив, що уряд вручив радянському послови ноту з виповідженням торговельного договору з Радянським Союзом. Цей договір був заключений тому два роки. Виповідження наступило наслідком зобовязань, які перебрала Анґлія, заключуючи договір з домініями. Як каже міністр Томас, акція англійського уряду не виключає дальших торговельних зносин з Радянщиною. Це має бути тільки охорона перед демпінґом, який дуже болюче давався відчувати в Канаді. Канадійський уряд приняв прихильно вістку про зірвання договору з Радянщиною.

Опозиційна преса в Анґлії критикує крок уряду, звертаючи увагу на те, що Анґлія свідомо обмежує торговлю з Радянщиною і тим самим дає змогу Німеччині та Злученим Державам тягнути користи для себе. Зате консервативна преса впевняє, що з радянською торгівлею все було більше клопоту ніж користи. Експорт анґлійських продуктів (головно машин) до Радянщини був все менший ніж вартість радянського привозу. Крім того радянські продукти збувалися часто по демпінґових цінах і шкодили анґлійському фармерові чи канадійському робітникові.

(УКБЮРО ЛЬОДОН.)

ПЕРЕДПЛАТНИК, ЯКИЙ НЕ ПЛАТИТЬ ПЕРЕДПЛАТИ, Є ЯРМОМ НА ШИЇ КОЖНОГО ПРЕСОВОГО ПІДПРИЄМСТВА.

У ДИМІ ПРИНЦИПІЯЛІЗМУ.

Вчора помістили ми два спростування, прислані нам Радою Т-ва „Відродження" і зокрема його головою. Суть цих спростувань зводиться до твердження, що лист присланий Т-вом „Відродження" до нашої редакції „не є дивний і повний нечуваної демагогії", а навпаки „річевий" і що згадане Т-во має обовязок супроти громадянства „боронити ідеалів і принципів протиалькогольної та протинікотинної боротьби".

Залишаємо осудові читачів, чи можна назвати демагогією чи якиминебудь інш. терміном виступ Т-ва, яке на анонсові статті відповідає негайно погрозою, що буде „пятнувати" найстарший український щоденник і вести проти нього агітацію в такій важкій хвилині для всієї нашої преси. Гадаємо, що коли поважне товариство хоче „річево" допомогти справі, то заки приймати такі крикливо-молодечі рішення, може краще спершу вислати своїх представників до редакції і висловити свою думку з приводу статтей, які викликують у нього обурення та почути від редакції вияснення.

Фраза про те, що „поміщення протиалькогольних матеріялів натрапляло в „Ділі" на труднощі" і що Т-ву „Відродження" доводилось „за поміщування протиалькогольних і протинікотинних кличів на домагання „Діла" платити", є саме новим зразком такої демагогії. Відомо, що політичний щоденник (до недавна ще в нас єдиний) не може поміщувати без застережень „матеріялів", які приносять до редакції представники ріжних товариств, і то з тієї простої причини, що маємо цих товариств кількадесять. Ті застереження супроти „матеріялів" ніколи не торкаються ідеї товариства, яка може бути дуже висока, тільки торкаються розмірів цих матеріялів і їхньої форми, яка може бути для часопису безвартна. Товариство „Відродження" грається словами, коли каже, що йому доводилось „платити за поміщування протиалькогольних і протинікотинних кличів"; це може торкатись тільки оповісток анонсового характеру, оголошень про загальні збори та чайні вечорі то-що, отже матеріялу, що — як це водиться у всьому світі — належить до адміністрації, а не до редакції. Відомо, що редакція нашого часопису ніколи за весь час істнування „Діла" не казала собі платити за поширювання загальних ідей, корисних для громадянства, і тому дотична фраза Т-ва „Відродження" є прикрою інсинуацією.

Щодо пані С. Парфанович, то вона добре робить, що не простує річей, які торкаються її особисто. Погоджуємось, що голова товариства повинна боронити його ідей, та для всіх ясно, що особа, яка виступає в ролі проповідника суспільної моралі, повинна в першій мірі бути сама вільна від таких закидів, як подвійна гра в ідейно ворожих таборах.

„Новий Час" у відповіді на наші замітки ні словом не згадує, про найважніший факт, який став підставою до його атаки, а саме, що анонси поміщувані в „Ділі" не мали нічого спільного із політичними анонсами польської преси. Заява, що друкарня Беднарських є в піднаймі, не змінює факту, що вона польська, тимбільше, що „Н. Час" мав і має вибір між кількома українськими друкарнями у Львові. До редакції „Нового Часу", що спеціялізується у „принципіялізмі" до всіх справ без огляду на реальні факти, прегарно підходить арґумент „курити, а пропагувати куріння — дві окремі справи". Це не є ніякі дотепи, а дійсне становище панів принципіялістів: „Я курю... А може закурите, пане товаришу"..., а в газеті:

„Народе, не кури!"

ЧИ ВИРІВНЯЛИ ВИ ВЖЕ СВОЮ ЗАЛЕГЛІСТЬ, ЧИ ПРИЄДНАЛИ БОДАЙ ОДНОГО ПЕРЕДПЛАТНИКА? ЧИ ПІСЛАЛИ ВЖЕ ДДАТОК НА ПРЕСОВИЙ ФОНД?

Протижидівська нагінка у віденському університеті.

ВІДЕНЬ, 26. Х. ПАТ. У ректора віденського університету була вчора делегація жидівських студентів і предложила йому свої скарги та домагання. Ректор обіцяв, що постарається вдержати спокій на університеті. На вістку про прихід делеґації перед канцелярією ректора зібралося 300 студентів гітлерівців. Жидівська делеґація мусіла 5 годин чекати в канцелярії, заки можна було вивести її бічними дверми. Націоналісти побили двох студентів жидів.

Сензаційний оборот справи пожеж у Яворові.

Нема чоловіка в Яворівщині, який не говорив би сьогодні про одне: про небувало-сензаційний оборот справи пожеж у Яворові, про що писало вже кількома наворотами „Діло". Як воно станне в „Ділі" було сказано, що само українське громадянство викриє, відай, справника підпалів, так і сталося! **Справником пожеж виявився слуга одного поляка;** палив, кажуть тепер, як маняк чи з намови людей, що мали інтерес у нищенні українського організованого життя! Та до палення признався і доказав своє твердження фактами. Тепер слід було би вимагати від польської преси **спростування всіх наклепів на українську гімназію „Рідної Школи" в Яворові:** вона-ж повела була нагінку на неї, говорячи, що арештовані у звязку із згаданими підпалами є учнями вищих кляс гімназії „Рідної Школи" в Яворові, є паліями, що вина їх вже доказана, що проф. Вестфалевіч зробив уже незбиту хемічну експертизу якихось хемікалій, забраних у них, і що вони підуть під доразовий суд! На ділі серед арештованих, що ними є Вол. Грабовський, Семен Менда, Остап Линда, Василь Ґовда старший і Федір Перун, є тільки один Остап Линда учнем гімназії, але й арештування не є доказом вини. Щойно на відповідну інтервенцію вмішалося у справу Міністерство Справедливости і в останній хвилині передало справу до звичайного окружного суду у Перемишлі. Арештованих перевезено по тритижневому слідчому поліц. арешті в Яворові і в Старім Яжеві справді до Перемишля. А тепер виявився справник пожеж.

♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦

Коли нарікаєте, що українські газети є гірші від чужинецьких — поцікавтеся грошевими засобами цих останніх і спитайте себе: звідки ці засоби мають взяти українські видавництва і чим має жити українська преса?!

Кооперація на Волині.

РЕВІЗОРИ РСУК. Деякі округи Волині, що належали до інспекторату РСУК у Луцьку, приділені до Львова. У звязку з цим перенесені до Львова ревізори п.п. Кіцера, Зибенко і Стефанський. На Волині залишається всього двох ревізорів.

ТРАФІКИ. Скарбовий уряд позбавив права продавати тютюневі вироби багато українських кооператив. Мотиви невідомі.

„ОГЛЯДИНИ". На Кремянеччині продовжуються „оглядини" крамниць українських кооператив масово. Оглядини, які мають на меті ствердити, чи крамниці находяться у „відповідних" помешканнях, переводить повітова комісія. Результати цих оглядин покищо не виявляються. Кажуть, що про опінію комісії вони довідаються по закінченні оглядин усіх кооператив у повіті. Подібні „оглядини" на Дубенщині, як відомо, закінчилися масовим закриттям кооперативних крамниць.

НОВІ КООПЕРАТИВИ. Ціла низка нових українських кооператив не дістає дозволу відкрити крамниці, не зважаючи на те, що має відповідні приміщення і зложила вимагані пляни

УТРАКВІСТИЧНО-КООПЕРАТИВНА НАРАДА. Дня 9. жовтня п. Волошиновський, що має своїм завданням розукраїнізувати українські кооперативи шляхом створення багато крамничних районових кооператив під своїм проводом, відбув нараду в Могинові на Дубенщині. Про характер започаткованої роботи говорить уже той факт, що головою зборів був чех, а секретарем поляк і що на зборах був ріжнонаціональний елемент, у тому числі також трохи малосвідомих українських діяльків. Кооперативними іструкторами „волинського союзу" є пп. Матушенко й Герасименко, б. директори ПСК у Кремянці, які довели цей Союз до розвалу.

ЗАБОРОНА КООПЕРАТИВНОГО СВЯТА. Луцьке староство з невідомих причин не дало дозволу на кооперативне свято в с. Теплі. Перковну процесію, що йшла до кооперативи, спинено й повернено назад.

З „УКРАЇНБАНКУ" В ЛУЦЬКУ. Дня 23. жовтня відбулися загальні збори „Українбанку" в Луцьку. Після прийняття білянсу з поправкою зборів і змін статуту відбулися довибори членів надзірної ради. Вибрані п. п. С. Найдко, П. Бондарук, Ів. Бондарук і п. Чирко. Власовський, що виступив з ради, побоюючися провалу, зняв свою кандидатуру. Таким чином у банку ще один з тих менше...

Серби гноблять хорватів.

Положення хорватів в Югославії стає чимраз більше незавидним. Як повідомляють із Загребу, сербська поліція арештувала між іншими також визначного хорватського політика д-ра Анте Трумбіча, який був свого часу міністром закордонних справ у Білгороді і одним з творців теперішньої югославянської держави.

Строга цензура заведена сербською владою стежить за тим, щоб не вийшли на яву вістки про неспокої в Хорватії. Всеж таки дістаються за границю деякі вістки про арештування, пацифікації та биття вязнів. Такі пацифікації були в околицях Врховіне (в Дальматії), в Вогні Кріз та інших місцевостях.

Вістки про події в Югославії стрінули прихильний для хорватів відгомін в англійській пресі. Ходять навіть поголоски, що югославянський уряд в короткому часі має виготовити проект автономії для Хорватії, Славонії, Старої Сербії, Чорногори і Македонії.

(УКБЮРО ЛЬОНДОН.)

Мекдональд у справі безробіття.

ЛЬОНДОН. 26. X. ПАТ. На засіданні палати громад Мекдональд зазначив, що справа анкети про засоби утримання безробітних буде переведена старанно. Премієр додав, що заки розглянеться доцільно справу безробіття, наперед треба розвязати низку проблем, що випливають із фінансових клявзуль версайського трактату. Мусимо пристосовлювати льозанські умови, говорив премієр, мусимо совісно приготовити світову економічну господарську конференцію, щоби справді прийшло на ній до міжнародного господарського порозуміння.

ШПІОНСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ.

ЦЮРІХ. 26. X. ПАТ. У Люгано викрили шпіонську організацію, якої керманичем був італійський горожанин Сарторіо. Організація мала за мету обсервувати протифашистівські елементи в італійській Швайцарії, які останніми часами виявили живу діяльність.

Конституційний спір у Німеччині.

Оголошений присуд державного трибуналу в Ляйпцігу в конституційному спорі між Прусією та німецькою республикою викликав велике враження в політичних колах, які передбачують, що липське рішення може потягнути за собою з правного й політичного боку низку ускладнень і трудноців. У звязку з тим німецький уряд видав чимскорше комунікат, в якому зясовує своє становище супроти присуду і заповідає удержання в силі своїх дотеперішніх розпорядків. Пізніше появилося виясненя, що рішення уряду в справі практичних наслідків липського присуду западе пізніше, аж появиться його мотивація. Б. пруський премієр Бравн має скликати засідання членів б. кабінету, щоби витягнути консеквенції з липського присуду.

БЕРЛІН, 26. X. ПАТ. Баварські політичні кола приняли липський присуд із вдоволенням, бо трибунал признав у всіх принципіяльних точках становище Баварії. Також баденський уряд вдоволений липським присудом, що відповідає становищу південних німецьких урядів.

БЕРЛІН, 26. X. ПАТ. Державний секретар Майснер зложив учора звіт през. Гінденбурґові в справі липського присуду. Вказуючи на непризнання декретових розпорядків, виданих на основі арт. 48. конституції, преса повідомляє, що Гінденбурґ невдоволений таким оборотом справи. Більшість часописів вказує на повагу ситуації, при чому появляються голоси про можливість нового конфлікту між Прусією та урядом республики. Виясненя ситуації не обійдеться без інтервенції Гінденбурґа і буде залежати від того, чи він прихилиться до становища уряду Папена, щоб не зміняти декрету, чи може покористується постановою арт. 19. конституції, щоби змінити заквестіоновану частину декрету. Покищо уряд чекає на вислід нарад пруського кабінету. Якщо пруські міністри рішать виступити проти державного комісаря в Прусії, тоді певно буде виданий новий декрет.

БЕРЛІН, X. ПАТ. Вчора попол. появився комунікат, що прецизує становище кол, зближених до пруського уряду, супроти липського рішення. Комунікат стверджує, що заява уряду республики, начеб державний трибунал потвердив вповні декрет з 20. липня ц. р., з багатьох оглядів не відповідає фактам і спирається мабуть на недокладному познайомленні з текстом і мотивами присуду. Стверджуючи, що Прусія не нарушила своїх зобовязань супроти республики, що розпорядки уряду республики супроти пруських міністрів були недопустимі та що декрет не міг спиратися на арт. 41. конституції, липське рішення признає вповні найважніші точки пруської скарги. Обміркувавши низку дальших точок рішення державного трибуналу в користь пруських міністрів, комунікат доходить до висновку, що це рішення сильно обмежує і правні основи і видані уповноваження. Пруський уряд обміркує висновки, що випливають з рішення державного трибуналу, і в дальшій своїй роботі буде кермуватися виключно річевими мотивами. В середу попол. члени пруського кабінету зійдуться на нараду.

ПЕРШЕНСТВО ДЛЯ ІНТЕРПЕЛЯЦІЙ ПРО ХЛІБОРОБСЬКУ КРІЗУ.

ПАРИЖ, 26. X. ПАТ. Великою несподіванкою було, що парлямент ухвалив постанову, щоби признати першенство інтерпеляціям у справі хліборобської кризи. Преса й політичні кола здогадувалися, що перше засідання буде присвячене закордонній політиці. Деякі посли пояснюють постанову парляменту невдоволенням, яке викликала по селах зниження цін збіжа, а інші є тої думки, що в теперішніх умовинах було невідповідне вести дискусію над справами закордонної політики. При обговорюванні справи мира, з конечности виринула би справа розброєння, а колиб говорили про це, то занялися би конфліктом, який є між французьким м-ством війни і ґенеральним штабом. „Журналь Індустріель" твердить, що Еріо тому зголився, щоби передовсім дискутували над хліборобськими справами, що хотів зискати на часі та не анґажуватися й не виставлятися на надто велике ризико.

Непорозуміння між фр. урядом і ген. штабом.

ПАРИЖ. 26. X. ПА. „Матен" заперечує поголоски про непорозуміння між урядом і ген. штабом. Непорозуміння теоретичної натури усунули і плян у заг. нарисах устійнили. Часопис додає, що плян остане в тайні аж доки його не зложать президії розброєної конференції.

ВИС. КОМІСАР ДАНЦІҐА У ВАРШАВІ.

ВАРШАВА. 26. X. ПАТ. Сьогодні приїхав у Варшаву новий високий комісар Данціґа Ростінґ. Він відвідав премієра Пристора, а потім у Замку вписався до авдієнційної книжки.

ВІДКИНУЛИ КРИТИКУ АНҐЛ. УРЯДУ.

ЛЬОНДОН, 26. X. ПАТ. Палата громад відкинула 462 голосами проти 55 внесення Лейбур Парті про критику політики уряду.

БАЛКАНСЬКИЙ ПАКТ НЕАГРЕСІЇ ТА НАЦ. МЕНШИНИ.

ВІДЕНЬ, 26. X. ПАТ. Тутешні часописи повідомляють із Букарешту, що на балканській конференції Греція поставила пропозицію, щоби балканські держави заключили пакт про неаґресію. Цьому спротивився представник Болгарії, з огляду на це, що не полагоджено меншинних справ. Тому, що конференція не хотіла радити над домаганнями Болгарії, болгарський делеґат кинув засідання, заявляючи, що не візьме участи в нарадах, доки не полагодять меншинної справи. До болгарського становища прилучилася альбанська делеґація.

---

50 конвенцій одного місяця.

НЮ Йорк, 7. жовтня. (Вл. кор.) Більше ніж 50 ріжних конвенцій зголошено на місяць жовтень до міста Ню Йорку. В більшій части — це конвенції бизнесових орґанізацій, але без огляду на те, які це конвенції, Ню Йорк задоволений, бо кожний делеґат залишає в місті біля 100 дол. на оплату готелів, харчів, ріжних місць для розривки та на закупно дечого домів. Найбільшою конвенцією має бути зібрання учительської орґанізації стейту Ню Йорк, скликане на 28. жовтня.

ДЕРЖАВНА РАДА ПУБЛ. ОСВІТИ.

ВАРШАВА, 26. X. ПАТ. На основі уст. 1. і 10. закону з 4. VI. 1920. про тимчасовий устрій шкільної влади міністр віросповідань і освіти видав 25. жовтня розпорядок, який настановляє Держ. Раду Публ. Освіти. Має вона бути опініюючим органом м-ства освіти в справах освіти та виховання. Її завданням є розглядати передані міністром до заопініювання справи та проекти, що торкаються публ. освіти й виховання. Предсідником цієї Ради є міністр віросповідань і освіти.

ВАРШАВА. 26. X. ПАТ. На основі уст. 1. і 10. закону з 4. VI. 1920. про тимчасовий устрій шкільної влади міністр віросповідань і освіти видав 25. X. розпорядок, що настановляє Державну Раду Фахової Освіти, як дорадчий орґан міністра в справах, звязаних із фаховим навчанням і вихованням.

НОВИНКИ

— **Консулят чехословацької республики** у Львові повідомляє, що в пятницю, 28. ц. м. з причини народнього чехословацького свята урядувати не буде. Консуль д-р Ірасек буде з тієї нагоди приймати прихильників Чехословаччини і членів чехословацької кольонії того дня в льокалі консуляту від год. 11—13. вполудне, при вул. Уейського ч. 4.

— **З львівської опери.** Повідомляють нас, що першою премієрою у цьогорічному оперовому сезоні у Львові буде величава опера Вердія „Отелльо". Премієра відбудеться 31. ц. м. Титулову партію співатиме один із найкращих польських тенорів Ґрущинський, — його партнеркою у партії Десдемони буде п-ні Марія Сокіл. Режисерує оперу А. Улуханов, диригує А. Доликицький.

— **Журнал „Рідна Мова" покищо не появиться.** Заповіджена поява журналу „Рідна Мова", що мав бути присвячений питанням чистоти та правильности рідної мови, надибала на труднощі. І. Огієнко, зредукований із посади професора варшавського університету, лишившись без засобів до життя, не може покищо взяти на себе коштів видавництва. „Рідна Мова" мала виходити місячно на 16 ст. друку в ціні 1 зол. за примірник. Якщо журнал дістав би бодай 200 передплатників, він міг би почати виходити. Адреса проф. Огієнка: Варшава, Стельова 25 м. 10.

— **Ілько Борщак,** наш відомий париський історик, узяв участь у II-ім конґресі Наполеоністів, улаштованім товариством „Други Наполеона" у Парижі, на якому виголосив відчит „Наполеон і Україна". У франц. тижневику „Центральна Европа" (Прага) з 1. жовтня помістив він статтю з приводу нової праці О. Бочковського „Боротьба народів за національне визволення". У цьому-ж журналі у числі з

Осінна збірка на терені станиславівського воєвідства.

Подаємо додатково установам та інтересованим громадянам на терені станиславівського воєвідства умовини, під якими одержала „Рідна Школа“ дозвіл на збірку в натураліях у днях 6, 7, 8, 13, 20, 21, і 22. листопада ц. р.

1) Ті, що будуть займатися збіркою, не можуть мати демонстраційних віданак.

2) Кожну збірку треба вписати на збіркову листу в приявї жертводавця.

3) Кожний збірщик має мати крім „особового доказу“ (довуд особісти) повновласть від Кружка „Рідної Школи“ в Станиславові (який одержав у тій справі уповаження) потверджену місцевим старостом.

4) До збірки не вільно вживати шкільної молоді.

5) Найдальше до 5. грудня ц. р. треба предложити Головній Управі докладний рахунок збірки.

Головна Управа „Рідної Школи“.

16. липня помістив цей-же автор рецензію на відому монографію О. Бочковського про Масарика.

— **Влом до Маслосоюзу.** В ночі з 25. на 26. п. м. незнані вломники дісталися (правдоподібно по мурі від вулиці) на балькон І. поверха камениці при вул. Косцюшка ч. 1 а, в якій міститься бюра централі Маслосоюзу. Вибивши шибу у бальконових дверах, дісталися злодії до дирекційної кімнати, де розбили бюрка і порозкидали папери та пробували розбити касу. При цій „роботі“ хтось їх мабуть сполошив, бо її не докінчили і втікли знову через балькон, при чому на землю спустилися при помочі линви. Шкода Маслосоюзу мінімальна.

— **Великі зловживання викрито у варшавській кооперативі „Єдносць інвалідзка“.** Скарбник кооперативи Сіла, касієр Томашевський і магазинір Римузінський крали від довшого часу гроші та продавали товари, не вписуючи цього до книг. Наслідком того кооператива втратила 50.000 зол. Всіх трьох арештовано.

— **Або 100 долярів або підпал.** Господар У. Мецгер у Попівцях біля Тлустого пов. Заліщики дістав анонімний лист, в якому незнані злодії зажадали 100 долярів, які мав зложити до тижня у вказаному місці. На випадок не виконання тієї вимоги загрозили підпаленням його господарства. Однак Мецгер злегковажив домагання бандитів. В ночі на 22. ц. м. його будинки станули в огні. Згоріли цьогорічні збори з 80 моргів поля та інвентар. Поліція шукає тепер за винуватцями.

— **Два села побилися за пашу.** Кількадесять мешканців села Балинець пов. Коломия, озброєних в коли, напало на селян з Ганьковець, що пасли худобу в полі. Причиною нападу були шкоди, яку робила худоба на граничних полях. В часі бійки трьох людей побито, одного навіть тяжко. Справою занялася поліція.

— **Пімстився гранатою.** Під кухню в хаті Марти Демкович у Шибалині пов. Бережани підложив хтось гарматне стрільно. Підчас варення обіду стрільно експльодувало й тяжко поранило двоє дітей Демковичевої. Під заміром злочинного замаху, арештовано її зятя Павла Теплицького, що задля пімсти підложив до кухні гранату.

— **Самогубство проф. університету.** У Варшаві повісився професор університету Яніцький. Причиною самогубства була зневіра до життя.

— **Арештування б. посла.** В однім селі біля Кракова арештували б. посла д-ра Путка з приводу агітації за бойкотуванням міст селянами. Одночасно арештували кількох інших діячів людової партії.

— **Заризикував життям.** В небіжчику, якого найшли перед залізничим двірцем у Стрию, пізнали Івана Опришка, літ 18, що їхав потягом з недалекого села Конюхова без білету. Перед Стриєм вискочив із потягу, щоб уникнути неприємности, але так нещасливо, що розбив собі смертельно голову.

— **Самогубство.** У ресторані Ціпера при вул. Рейтана 9. у Львові застрілився з кріса занятий там 20-літн. готелевий слуга Мих. Козловський родом із Рави Руської. В листі до судженої написав, що відбирає собі життя, бо вони не можуть одружитися.

— **Після арештування президента польської фабрики літаків.** У звязку з арештуванням барона Ружички-Розенверта варшавські часописи повідомляють, що його мати це ґрафиня з Мельжинських, а він оженився з княжною Святополк-Мірською, дочкою співвласника відомої фірми „Фраже“. Скаргу проти бар. Ружички-Розенверта вніс польський державний скарб, тому що він не здав рахунку з більше як 900.000 зол., які він одержав на будову військових літаків у підляській фабриці. Баронові зобовязання вирівняє мабуть родина.

— **Пожежа.** У Сваричеві пов. Долина вибухла у хаті господаря Рибчака пожежа, що перекинулася на сусідні будинки і знищила шість господарів. Шкоду обчисляють на 13 і пів тис. золотих.

— **Трагічний поворот з весілля.** На залізничому шляху Стрий-Львів наїхала дрезина на фіру Семена Якубовського з Угерська, що вертав з весілля підхмелений і не звертав уваги на знаки остороги. Якубовського викинуло з воза на кілька метрів далеко і сильно потовкло. Віз розторощився на кусники, причому згинув один кінь.

— **За втоплення двох дітей.** Відложена дня 17. ц. м. на 25. ц. м. розправа проти Олекси Васечка, господаря з Боянця закінчилася пізним вечором. Переслуханий постерунковий Б. Володко заперечив, щоби бив Васечка і каже, що він добровільно признався. Слідчий судля з Мостів д-р Бурчицький зізнав, що Васечко добровільно признався і не відкликав своїх зізнань. Внесення оборони на покликання дальших свідків і доказів суд відкинув. Після промови прок. Павлього й оборонця д-ра Ганкевича присяглі затвердили питання злочину душогубства, а трибунал засудив обв. за вбиття Івана Добуша на 7 літ, за Васила на 7 літ, стягаючи кару разом на 10 літ. Оборонець заголосив касацію.

— **Пачкували до Польщі… польський спірт.** У Ґдині арештували членів пачкарської ватаги, що перепачковували спірт, а саме: Миколайчика митаря з гнєвського повіту, що був головним організатором ватаги, його помічника Майковського з Ґдині, що почасти фінансував підприємство та шофера Шенфельда, власника авта. Арештували ще кілька осіб і сподіються дальших арештувань. Спірт, що вони перепачковували до Ґдині, був польського походження. Експортова його ціна на 8 зол. 50 сот. дешевша від нормальної ціни в Польщі. Наслідком того перепачковування польський скарб утратив 3/4 вартости перепачковуваного товару.

— **Румунський король Карло** має мабуть вже досить своїх еротичних екстраваґанцій і рішив погодитися зі своєю жінкою Оленою. Загранична преса розписується широко на цю тему. Недавно їздив 11-літн. королевич Михайло до Парижа, де бачився зі своєю мамою і передав їй, кажуть, лист від батька. Наслідком того княгиня Олена приїхала із добровільного вигнання назад до Букарешту. Стрічі з королем Карлом вона уникає дальше, однак за посередництвом міністра Тітулеску йдуть між ними переговори. Король домагається від б. своєї жінки згоди на уневажнення розводу, переведеного перед чотирма роками і відновлення подружого життя, після чого мала би наступити коронація королівської пари. Деякі часописи принесли заперечення тієї вістки, впевняючи, що справа ще не назріла до такого рішення, однак зазначують, що міністри Манів і Тітулеску справді стараються погодити Кароля з княгинею Оленою.

— **Більшовицький вугіль для Польщі.** До більшовицьких держ. складів у Столпцях приходять великі транспорти вугля. Вугіль той мають продавати в Польщі по конкуренційних цінах. У цих складах магазинують теж шкіри та гумові вироби.

— **Безбожницька акція** в Радянщині приймає щораз більші розміри. Звертається вона однаково проти всіх релігій, хоч найбільше проти християнської та жидівської. В Бердичеві безбожники поставили під біжницю орхестру, яка грала більшовицькі марші підчас молитви. В одній церкві біля Кременчука безбожники зробили те саме. Однак християни поступили з ними інакше. Розярені дикою провокацією справили безбожникам таку лазню, що трьох із них лягло трупом.

— **Промисловий скандал у Радянщині.** Радянська преса счинила великий крик у звязку зі скандалом у самоходових заведеннях ім. Горкого. Показалося, що на 1200 самоходів, випущених з тієї фабрики, 826 самоходів мало такі великі хиби, що не надавалися до вжитку. З наказу Сталіна вислали окрему комісію, яка перевела доходження й арештувала кілька осіб з адміністрації фабрики.

— **300-ліття народин найбільшого англійського архитекта.** Дня 20. ц. м. минуло 300 літ від народин найбільшого англійського архитекта, сер Крістофера Рена. Найкращі будівлі Льондону і сотні інших льондонських палат, церков і будівель це діло сер Крістофера Рена.

— **Продав свою голову.** Англієць Датас, що має славу своєю незвичайною памятю, продав свою голову. Директори університетського шпиталя списали з ним умову, щоби перевірити після його смерти його мозок, чим цей мозок ріжниться від інших. Датас знає напамять 2000 дат і подій із великої війни, імена всіх переможців на перегонах Дербі за останніх 50 літ, виголошує цілі сторінки із „Британської енциклопедії“ тощо. У 1904 році він уже продав свою голову американським ученим за 10.000 фунт. шт., але пізніше відкупив її. Тепер він знову продав свою голову на таких умовах: дістав 1000 фунтів, що три місяці діставатиме 99 фунтів до кінця життя і задурно землю на цвинтарі для чотирьох могил — для себе, жінки, сина та доньки.

— **Гарний вік.** У паризькім цирку Медрано їздить досі верхом на дресованих конях 78-літня Тереса Рен. Вона вскакує легко на сідло і показує ті самі акробатичні штуки, що й за молодих літ. Вона німка з походження, уроджена у Брюсселі; дебютувала в цирку у 13-ім р. життя. У Парижі виступила вперше в 1898 р. Крім циркових продукцій вона веде школу верхом для дам з аристократії. Її батьки були цирковими артистами і її чоловік, власн. цирку.

— **На допомогу звірятам.** Секретар анґл. т-ва для охорони звірят дістав цими днями несподівану підмогу для свого товариства. Невідома подружа пара, люди приблизно 80-літні, прийшли з двома валізами, повними банкнотів і зложили 10 тис. фунтів шт.

— **Виклад.** З рамени товариства українських студентів католиків „Обнова“ відбудеться в пятницю 28. ц. м. в залі Академічного Дому (Супінського 21) виклад (ілюстрований скіоптіконом) проф. д-ра В. Залозецького п. з. „Схід і Захід в історії мистецтва України“. Початок в год. 20. Вступ вільний, гостям раді. — **Виділ.**

— **Одно вияснення.** Високоповажаний Пане Редакторе! Для спростування замітки про мою особу в числі 201 „Діла“ прошу Вас подати у Вашім поважанім часописі, що звільнення мене з посади завідуючого канцелярією Українського Наукового Інституту в Берліні було спричинене конечною потребою дальшого скорочення видатків, аби Інститут ще який час утримати, а не в порядку „чистки Інституту“, як було в тій замітці сказано. Прийміть, Високоповажаний Пане Редакторе, вислів моєї глибокої пошани. Відень, 20. X. 1932. —**К. Чайка.**

—o—

Дописи.

ПЛАУЧА МАЛА ПОВ. БЕРЕЖАНИ. **(Будують поляки — будуємо й ми. — Хто помагає полякам, а хто нам?).** Наше село — це незначна собі закутина, далеке від світа, Богом і людьми забуте, так, що ледви хто знає про нього. Всеж таки в останніх часах починає воно набирати розголосу не тільки в польських часописах, але цього року вже другий раз була згадка про Плаучу Малу і на сторінках „Діла“. От хочби недавно (ч. 228 з дня 14. 10. 1932) була згадка в новинках про посвячення нової польської резиденції та про діяльність п. староста з Бережан, котрий став почесним громадянином Плаучі Малої, де навіть є вулиця його імени. Всеж таки ця скромна згадка далеко не вичерпує того, що п. староста зробив і ще робить для Плаучі Малої. Не було ще згадки про будову величезного „Дому Людового“, котрий будується в Плаучі Малій, або про віднову каплиці в Глинній і т. д. Якось не випадає говорити, як ведеться ця будова, бо хоч це будується польський „Дом Людови“, то не обходиться без того, що до звоження цегли, каміння, піску і води гонять таки наших українських громадян і то ще під загрозою грошевих кар, колиб який відважився не поїхати. Також до звоження дахівок на римо-кат. каплицю в Глинній примушують знову таки наших громадян українців і то під загрозою кар. Не знати, чи відомо про це п. старості? Таким чином маленька Плауча стає голосною. Але всі ці здобутки відносяться тільки до поляків, а треба знати, що в Плаучі Малій є три части українців і тільки одна четверта часть поляків. То щож роблять українці, що за них нічого не чути? Українські громадяни Плаучі Малої не сплять, а працюють, тільки є ця ріжниця, що вони полишені самим собі і ніхто ними не цікавиться. Українці цього тяжкого року, в часі самих жнив, вибудували багато кращу резиденцію ніж поляки, та до того власними силами й без ніякої помочі як моральної, так і матеріяльної. Полякам помагають усі, як духовні власти, так і світські, а українці будують резиденцію своєю жебраниною і то радо складають жертви в тій надії, що бодай духовна власть похвалить їх за добру волю і гарне діло та радо прихилиться до їх прохань, щоби, подібно як і поляки, дістати свого священика, який працював би для їх добра. Поминаємо те, що о. парох цілком не цікавився будовою, а навіть якби міг, то був би перепинив у будові. Але яке розчарування і пригноблення викликала похвала, висказана такими повними погорди словами: „Побудувалисьте собі, то маєте“. Чи така похвала піднесла на дусі, чи додала охоти до дальшої праці, чи причинилася до добра душ? — **Селяни.**

ЛЮБИТІВ. **(Як то було з вічем наших бебеків).** В числі 42. „Української Ниви“ з дня 23. X. 1932 р. у розділі під голосним заголовком „Разом з народом“ поміщена замітка про те, що М. Тележинський і К. Михальський мали (коли, свідомо не пишуть!) у Любитові посольське віче. На це віче по словам автора замітки „зявилося до 1.500 душ селян“ і вони, М. Тележинський та К. Михальський „мали цілком заслужений успіх, бо в

оборонцями селянських інтересів". В інтересі правди, як присутня на цьому так званому вічу, мушу подати до загального відома вияснення, що цілком заперечить „правду" „У. Н." й висловити при цьому зі свого боку глибоке обурення проти подібних фальшувань „оборонцями селянських інтересів". А було воно так: 14. Х. ц. р. на Покрову, Любитів мав храмове свято й народу зібралося більше, як у звичайну неділю. Це використали М. Тележинський та К. Михальський і після Служби Божої мали коло церкви „промови". Михальський щось під носом промимрив, бо його навіть близько стоячі не чули, а Тележинський галасував на трафаретну тему: мовляв, у державі ніхто не дозволить будувати другої держави, Україну треба будувати над Дніпром і т. д. та все налягав на „вспулжицє" і „вспулпрацу". Народу, якого перехопили посли після закінчення Служби Божої, не було більше, як 500 душ, включаючи в те число 6—7 поліцінтів, гмінних службовиків та яких пів десятка поляків. „Успіх" був такий, який належиться „дівчам" з „Української Ниви", оборонцям „селянських інтересів": 3—4 нерішучі оплески від гмінних службовиків. От і все. — **Присутня.**

БОРИСЛАВ. **(Дещо про наші захоронки у Волянці й Бориславі).** Недавно довелося мені перебути кілька тижнів у Бориславі і там приглянутися праці тамошньої української захоронки, що її ведуть СС. Служебниці. Захоронка ця построєна по найновішим вимогам, утримувана і ведена під кожним оглядом взірцево. На особливу увагу заслуговує велике число дітей (120), які ходять до захоронки. Всі вони веселі, вдоволені, здорові, чистенько приодіті і радо виконують зарядження своєї с. учительки, яка своїм умілим проводом здобула собі ті молоденькі серця. Крім захоронки є тут також сирітський захист, у якому є 26 дітей, хлопців і дівчат, що мають цілковите удержання і релігійно-моральне та національне виховання. Молодші діти ходять до публичної школи, для старших дівчат основано при захисті заходом п. Ілії Яворського концесіоновану фахову школу ручних робіт, крою і шиття. Кільканацять дівчат вийшло вже з цієї школи з фахом у руках. У місяці липні ц. р. відбувалася вистава ручних робіт цієї школи. Справді подивляти треба було артистичний смак, мистецьке виконання, мозольну працю і великий вибір тих ручних робіт. Слід звернути також увагу на домову капличку при захисті, яку построєно рівнож за старанням п. Іл. Яворського. Велику заслугу має п. І. Яворський також для захоронки на Волянці. Що серед теперішньої тяжкої матеріяльної скрути діти в захоронках у Волянці й Бориславі не відчувають її прикрих наслідків, це тільки заслуга цього великого добродія наших діточок. **Обсерватор.**

КАЛУЩИНА. **(Ще про працю діточого садка в Новиці).** Прошу помістити отсе вияснення в справі допису, поміщеного в ч. 229 „Діла" з дня 15. 10. ц. р. п. з. „З Калущини. (Праця діточого садка в Новиці)". Неправдою є, що Кружок „Р. Ш." в Новиці не подбав за приміщення для дітей і для вчительки ані не старався освідомити людей про садок „Р. Ш.". Бо Кр. „Р. Ш." в Новиці постарався примістити садок для збірки дітей в салі читальні „Просвіти", а для забави і заняття дітвори вистарав дуже відповідне місце в саді громадянина п. Михайла Стефуряка, котрий відступив на цю ціль найгарніше місце у своєму саді, де відбувся також величаво районовий фестин кооперативи, виключно на особисте прохання голови Кружка о. Ом. Короля, пароха Новиці. Подібно вистарав Кружок через голову о. Ом. Короля приміщення для вчительки в хаті господаря п. М. Ханенькова, а сам голова своїм домом помагав їй та йшов їй на руку. Таким чином правдою є, що вчителька не мала причини на якийсь брак жалуватися. Дальше треба сказати, що потребу садка пропаговано тут уже віддавна, чого доказом хочби протоколи засідань виділу читальні і Кружка, заложеного цього року на рішуче домагання Повітового Кружка. І не вчителька п. О. Палажій розбудила свідомість новичан, але читальня „Просвіти" в Новиці, відновлена в 1921 р., яка без перерви працює над цим і за проводом якої заложено тут дві філії читальні, аматорський гурток, „Луг", кооперативу і Кружок „Р. Ш.". Вкінці зазначу, що ніхто з інтелігенції не перешкоджав учительці в її праці, а навпаки: були тут старання всесторонньою працею в читальні і гуртку спомагати її працю для піддержання садка, як і для удержання самої вчительки. — **о. Ом. Король, голова Кружка „Р. Ш.".**

СПОРТ.

УКРАЇНА — ПОГОНЬ (ЛІГ.).

В неділю 30. ц. м. відбудуться в год. 11. на грищі „Цитаделі" товариські змагання між Україною і лігововою дружиною Погоні. Змагання ці заповідаються незвичайно інтересно тому, що обі дружини находяться у добрій формі (Україна перемогла мин. неділі Чорних, а Погонь Гарбарню). Ціни найнижчі.

МШЕ (МУКАЧЕВО) — С. К. РУСЬ 2:1.

Несподівана поразка Руси в Мукачеві у грі зі значно слабшим противником. Суддя Розенштерн з Ужгороду.

СТЕП — ЛЕХІЯ І. Б. 3:2 (1:1).

Гарний успіх Ц-клясової дружини, що побідила минулорічного А-клясового противника. Ворота добули: Грицай 2 і Вітнер 1. Суддя п. Голлік.

РАВІЯ (РАВА РУСЬКА) — СТЕП 4:0 (1:0).

Товариські змагання розіграні в Раві Руській. Степ без уваги на програну виявив дуже гарну гру і весь час переважав, одначе нерутинований суддя не признавав промахів равян. Гарною грою здобув собі Степ загальну симпатію равян.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Euhen Onatsky: „RESIDUI DI COSMOGONIE ANTICHE NEL FOLKLORE UCRAINO". Roma — Instituto per l'Europa orientale. Ст. 30. Форм. 8°.

Henryk Morlęski: „TAKIEM JEST ŻYCIE", powieść. Warszawa 1931.

ЖУРНАЛИ.

„MORZE", organ Ligi morskiej i kolonjalnej. Zeszyt 10. październik 1932. Warszawa 1932.

PRZEGLĄD WSPÓŁCZESNY. Dwutygodnik, poświęcony badaniu stosunków gospodarczych Z. S. S. R. Rok I. Nr. 1.

NASZA PRZYSZŁOŚĆ. Wolna trybuna zachowawczej myśli państwowej. Ч. за жовтень 1932.

BULLETIN MENSUEL de renseignements économiques et sociaux. Rome 1932. Nr. 6 i 9.

BEES AND HONEY. Published Monthly. Alhambra, Cadiz. Nr. 9.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Доляр у приватних оборотах 8.89.50.

Девізи (трансакції).

Бельгія 124.15, Голяндія 359.30, Льондон 29.30, Нюйорк 8.915, Париж 35.06, Швайцарія 172.35, Італія 35.65.

Долярові банкноти в позабіржевих оборотах 8.904 до 8.905. Золотий рубель 4.59 і пів. У міжбанкових оборотах девіза на Берлін 212. Німецькі марки-банкноти в приватних оборотах 211.45.

ЗБІЖЕ.

Ціни ринкові, льоко Підволочиська: гречка на мливо 13.50—14.00, ріпак озимий 43.00—45.00.

Інші ціни незмінені.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платить кооперативам дня 26. Х. 1932 р. за масло експортове та десерове пріма 2·80 зол., за літру молока 18—20 сот., літру сметани 0·90 зол., копу яєць 5·30—5·40 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Четвер, 27. Х. год. 7.30 веч. „Марія" (Абонам. 2).

Пятниця, 28. Х. год. 7.30 веч. „Марія" (Абонам. 2).

Субота, 29. Х. год. 7.30 Опера.

Неділя, 30. Х. год. 3.30 веч. „Схоплений сабінок".

Неділя, 30. Х. год. 7.30 веч. „Марія" (Абонам. 2).

Театр Ріжнородностей.

Четвер, 27. Х. год. 7.30 веч. „Дивні люби" (ціни знижені).

Пятниця, 28. Х. год. 7.30 веч. „Олімпія" (Абонам. 2).

Субота, 29. Х. год. 3.30 „Пінокіо" байка для дітей (премієра).

Субота, 29. Х. год. 7.30 веч. „Олімпія" (Абонам. 2).

Неділя, 30. Х. год. 3.30 поп. „Бездомний лікар" (ціни знижені).

Неділя, 30. Х. год. 7.30 веч. „Олімпія" (Абонам. 2).

Концертове Бюро М. Тірка.

Четвер, 27. жовтня: Деля Ліпінська, піснярка.

Кіна.

АПОЛЬО: „Москва без маски".

АТЛЯНТІК: „Люди за кратами".

КАСІНО: „Чоловік-мавпа" (Ван Дайк).

КОЛІСЕЙ: „Жар крови", ревія: „Як бавитися, то бавитися!"

КОПЕРНИК: „Франкенштайн" (Борис Карлов).

МАРУСЕНЬКА: „Франкенштайн" (Борис Карлов).

МІРАЖ: „Бен Гур" (Рамон Новаро).

ОАЗА: „Беніта, цвітка Гаванни".

ПАЛЯС: „Ц. к. команда сердець" (сценарій Рода-Роди).

ПАН: „Конгрес танцює" (Ліліяна Гарвей).

ПАСАЖ: „Тайний детектив".

ПРОМІНЬ: „Сталева рука", ревія.

СТИЛЕВЕ: „Натхнення" — з Гретою Гарбо.

УТІХА: „Залога смерти", „Мрія" (Гарі Ліатке).

ХИМЕРА: „Культ тіла".

Закордонне радіо.

Пятниця, 28. жовтня 1932.

Братислава (278,8) 7.30, 9.30 Концерт, **Мілано** (331,4) 11.15 Музика, 21.15 Концерт, **Штутгарт** (360,6) 21.20 Камеральна музика, **Рим** (441,2) 13.00, 17.30 Музика, **Відень** (517,2) 11.30 Квартет, **Будапешт** (550,5) 12.05 Солісти, 18.10 Циг. оркестра, 19.45 Оп. оркестра, **Харків** (937,5) 10.00, 15.00, 16.35 Концерт, 18.00 Транєм. з театру, 24.00 Нар. пісні.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 28. жовтня 1932.

11.40 Огляд преси, 11.58 Час, 12.10, 16.00 Грамофон, 13.20 Метеорольогічний комунікат, 15.40 Господарський комунікат, 16.05 Серед книжок, 16.15 Лекція англ. мови, 16.30 Грамофон, Сільва рерум, 16.40 Польські літаки, 17.00 Легка оркестра, 18.00 Концерт із каварні, біжучі вістки, 19.00 Балачка про працю в шпиталю, 19.15 Всячина, 19.30 Над недалеким теплим морем, 20.00 Муз. балачка, 20.15 Симф. концерт, 22.40 Спорт. вістки, 22.45 Прес. рад. денник, 22.55 Комунікати, 23.00 Танц. музика.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Заява. Дотично уміщення мого назвища у складі комітету, що влаштовував забаву іменем Повітового Кружка Воєнних Інвалідів у Долині, заявляю, що моє назвище уміщено проти виразно заявленої мною волі, що не годжуся входити у склад повищого комітету. — З правдивою пошаною: **Ірина Дереш.** 714 1—1

Загальні Збори Музичного Товариства ім. М. Лисенка в Тернополі відбудуться дня 13. XI. 1932 в год. 6-ій вечором у салі „Української Бесіди". — **Виділ.** 1·1

Т-во „Українська Захоронка" у Львові улаштовує для своїх членів і впроваджених ними гостей у дні 5. листопада 1932 в год. 10. у салях „Української Бесіди" **Чайний Вечір** із танцями й ріжними несподіванками. Увесь дохід призначений на закупно річей для найбідніших дітей і тому Комітет сподіється, що Вш. Громадянство зявиться якнайчисленніше. 711 1—2

На пресовий фонд „Діла" зложили: Волод. Калинович, Львів, зол. 5.—, Фр. Буйняк, Височениці п. Гаухів зол. 3.—, інж. Мих. Горачук, Берестє і Бугом зол. 5.—.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ФІРАНКИ зол. 8.50, ковдри правд. вовна, брокати, накидки, найбільший вибір, найдешевше: Фрайліх, Львів, Сикстуська 21. 561—?

БЛИЗЬКО Львова мале господарство винайму. Михалічко — Домажир, почта і стація в місци. 692 3—7

ТОРБИ ШКІЛЬНІ, течки, портфелі, гаманці поручає, направляє найдешевше Заведення Римарсько-Галянтерійне Н. Барера, Сикстуська 2. 370 x

УЛАШТОВУЮ курс модерного ручного трикотарства від 1. листопада. Ціна 10 зол. місячно. Зголошення і інформації від 12—1. і 4—5. Приймаю замовлення на батіки і трикотарські роботи. Міка Бачинська-Зелена, Театинська 31, I. 2—3

МАШИНУ до писання „Мерцедес" укр.-польську, дуже мало уживану продам. Зголошення до фірми „Уна" в Дрогобичі. 712 1—2

СТРІЛЕЦЬКІ ПІСНІ на мішаний хор Ярославенка, випуски по 2 золоті. 715 1-3

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Присилайте передплату!

Грошеві перекази і пересилки до С. Р. С. Р.

Торговельне представництво С. Р. С. Р. подає до відома, що ціни товарів „Торгзіну" значно знижені. Магазини „Торгзіну" мають важкі засоби товарів. Грошеві перекази на „Торгзін" приймають такі банки: Банк Господарства Краєвого, Банк Удільовий і Загальний (Повшехни) Банк Кредитовий, які гарантують скоре полагодження переказів. Валюту можна пересилати також у вартостевих листах до дотичних відділів „Торгзіну" при „Госбанку". Живностевими пересилками займаються виключно фірми: „Братя Пакульські" — Бращька 22, „Братя Гіршфельд" — Белинська 5, а пересилками олежеви ми Братя Яблковські" — Бращька 25. Інформації про грошеві перекази, про пересилки одежі та живностей, як також письмові інформації (цінник і т. ін.) подає по отриманні почтової марки на відповідь — ТОРГОВЕЛЬНЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО С. Р. С. Р., ВАРШАВА, ВУЛ. КОШИКОВА 4. Тел. 906-66. 710 1—5